

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	17XCoE/11/2016
Identifikačné číslo spisu:	4106216245
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:4106216245.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, konajúca prostredníctvom svojho konateľa, advokáta doc. JUDr. Branislava Fridricha, PhD., proti povinnej: C. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/X, J., o vymoženie sumy 621,39,-Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 27Er/549/2006, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 26CoE/49/2013-65 z 27.06.2013, takto

rozhodol:

Konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 26CoE/49/2013-65 z 27.06.2013, vo výroku o zamietnutí návrhov oprávneného na prerušenie konania, z a s t a v u j e .

Povinná m á voči oprávnenej n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 27Er/549/2006-31 z 21.06.2012 (I.) nepripustil zmenu súdneho exekútora, (II.) vyhlásil exekúciu za neprípustnú, (III.) exekúciu vedenú súdnym exekútorom JUDr. Pavlom Šajánekom pod č. EX 507/2006 zastavil a (IV.) oprávnenému uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi JUDr. Pavlovi Šajánekovi, so sídlom exekútorského úradu v Senci, trovy exekúcie vo výške 246,32,-Eur.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. § 41 ods. 2 písm. d/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“), § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 2 písm. a/ a b/, § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 5 Občianskeho zákonníka. O náhrade trov exekúcie rozhodol podľa § 240 ods. 1, § 196, § 199, § 200 ods. 1, 2, § 203 ods. 1 Exekučného poriadku a ustanovenia § 27, § 2, § 3, § 14 ods. 1, 2 a 3, § 15 ods. 1, §

22, § 23 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov (ďalej len „vyhláška“).

3. Súd prvej inštancie zistil, že oprávnený s povinnou uzavreli zmluvu o úvere, a keďže povinná bola v omeškaní s plnením svojho záväzku, oprávnený v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere, sa obrátil na Stály rozhodcovský súd. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že zmluva o úvere má povahu spotrebiteľskej zmluvy s poukazom na znenie § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.2008 ako aj na znenie § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Mal za to, že úrok vo výške 0,25% denne zo sumy dlhu odo dňa splatnosti celého dlhu predstavuje hrubý nepomer medzi dohodnutým a zákonným úrokom z omeškania a tým aj neprimerané zvýhodnenie oprávneného na úkor povinnej. Takéto dojednanie považoval súd prvej inštancie za neprijateľnú podmienku, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čím sa aj následne zabezpečovacia zmenka vychádzajúca zo zmluvy o úvere stáva v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatnou. Na podklade vyššie uvedeného súd prvej inštancie konštatoval, že úverová zmluva, ktorá bola podkladom na vydanie rozhodcovského rozsudku je neplatná, nemohlo v rámci rozhodcovského konania dôjsť k vydaniu rozhodcovského rozsudku, čím uvedený exekučný titul nemohol nadobudnúť materiálnu vykonateľnosť.

4. Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 26CoE/49/2013-65 z 27.06.2013 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ďalším výrokom zamietol návrhy oprávneného na prerušenie konania.

5. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal, pričom zistil, že nie je vo výroku vecne správne. V prvom rade poukázal na ust. § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní v spojení s ustanoveniami § 44 ods. 2, § 57 ods. 1 a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku. V zmysle týchto ustanovení v prípade, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, exekučný súd musí posudzovať aj to, či rozhodcovský rozsudok bol vydaný v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní, a či nie sú naplnené dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní. Ak by exekučný súd tieto dôvody zistil už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, musí žiadosť súdneho exekútora zamietnuť (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade, ak by exekučný súd tieto dôvody zistil neskôr, t. j. až po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, musí exekúciu následne zastaviť. Odvolací súd ďalej konštatoval, že súd prvej inštancie neposudzoval, či rozhodcovský rozsudok bol vydaný v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní, a či nie sú naplnené dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní. Súd prvej inštancie iba konštatoval rozpor úrokov z omeškania so zákonom a dobrými mravmi na podklade čoho vyhlásil celú zmluvu o úvere a zabezpečovaciu zmluvu za neplatnú. Súd prvej inštancie tak nedostatočne zistil skutkový stav veci, pričom vec zároveň nesprávne právne posúdil, keď nepreskúmal, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky. K návrhom na prerušenie konania odvolací súd uviedol, že možnosť prerušenia exekučného konania vylučuje samotný Exekučný poriadok vo svojom ustanovení § 36 ods. 5, ktorým je potrebné sa riadiť, preto z uvedeného dôvodu neprichádza v exekučnom konaní do úvahy možnosť prerušenia konania ani podľa § 109 ods. 1 písm. c/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), ani podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. Vo vzťahu k návrhu na prejudiciálne konanie odvolací súd poukázal na ustálenú judikatúru Súdneho dvora EÚ (C-168/05, C-240/98 až C-244/98, C-76/10, C-243/08, C-237/02, C-40/08), Ústavného súdu SR (IV. ÚS 55/2011, III. ÚS 372/2011) a Najvyššieho súdu SR (6Cdo/143/11, 6Cdo/1/2012, 6Cdo/228/2011) jednak vo vzťahu k neprijateľným podmienkam a jednak aj vo vzťahu k možnosti aj vo fáze výkonu rozhodnutia posudzovať nekalosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, a to s poukazom na ust. § 44 ods. 2 a § 57 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku. Na podklade uvedeného dospel odvolací súd k záveru o neexistencii potreby predkladať citované otázky Súdnemu dvoru EÚ, nakoľko uvedené predbežné (prejudiciálne) otázky si na základe konštantnej judikatúry vie súd vyriešiť sám. Predbežné otázky citované odvolateľom preto nemajú právnu relevanciu pre danú vec, ktorá by bola spôsobilá ovplyvniť jeho výsledok.

6. Proti uzneseniu odvolacieho súdu, a to výroku zamietajúcemu návrh na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, podal oprávnený odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), napadnuté rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žiadal rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávneného.

8. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 veta prvá C. s. p.). Konanie začaté do 30.06.2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 C. s. p.). S účinnosťou od 01.07.2016 bol tiež novelizovaný Exekučný poriadok (zákonom č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov), keď za ust. § 9 boli vložené nové ustanovenia § 9a a § 9b, ktoré upravujú použitie ustanovení Civilného sporového poriadku v exekučnom konaní. Podľa ust. § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa ust. § 9a ods. 4 Exekučného poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa ust. § 161 ods. 1 C. s. p., ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa odseku 2, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Jedným z neodstrániteľných nedostatkov procesných podmienok, ktoré spôsobujú, že súd musí konanie zastaviť, je nedostatok funkčnej príslušnosti súdu na prejedanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdov. Keďže oprávnený svoje odvolanie podal ešte dňa 05.09.2013 a podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 4 C. s. p. platí, že konanie začaté do 30.06.2016 na funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30.06. 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo, Najvyšší súd Slovenskej republiky svoju funkčnú príslušnosť na konanie o odvolaní oprávnenej skúmal v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia odvolacieho konania. Dospel pritom k záveru, že nie je funkčne príslušný na prejedanie podaného odvolania oprávneného a zároveň neexistuje zákonný dôvod na postúpenie veci inému (funkčne príslušnému) súdu.

11. Uvedený záver vyplýva z ustanovenia prvej vety § 201 O. s. p., v zmysle ktorej platilo, že účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Na konanie v prvom stupni boli v zmysle ust. § 9 ods. 1 O. s. p. zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodovali ako sudy prvého stupňa: a/ v sporoch o vzájomné vypořádanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b/ v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c/ v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 O. s. p.). Krajské sudy boli tiež funkčne príslušné na rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam

okresných súdov (§ 10 ods. 1 O. s. p.), zatiaľ čo Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa (§ 10 ods. 2 O. s. p.).

12. V zmysle procesnej úpravy účinnej do 30.06.2016 je Najvyšší súd Slovenskej republiky funkčne príslušný rozhodovať iba o tých odvolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa. Prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím súdu prvého stupňa, sú pritom zákonom taxatívne vymedzené (viď § 9 ods. 2 O. s. p.).

13. Rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhu oprávneného na prerušenie konania, vydané po začatí odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvej inštancie, ale je rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho a takéto rozhodnutie nie je možné napadnúť odvolaním (§ 201 O. s. p. a contrario). Vzhľadom k tomu, že funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie odvolania oprávneného nie je daná, Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu odvolacieho súdu zastavil bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia (§ 161 ods. 2 C. s. p.).

14. Oprávnený z procesného hľadiska zavinil, že sa konanie o jeho odvolaní muselo zastaviť a povinnej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti oprávnenému (§ 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 256 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania povinnej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.